

kan overse. Naar de paagældende Institutioners Bestyrelse efter et Skøn over de til enhver Tid foreliggende Oplysninger kan bestemme, hvilke Personer inden for en Kreds der skal nyde godt af dens Midler, taler de Grunde, som bærer Forslaget om den i nærværende Paragraf indeholdte Begrænsning i Testationsadgangen, ikke for, at et Testamente til Fordel for en Forening eller et Legat skal være ugyldigt. Men det maa dog være en Forudsætning, at Retten til Nydelsen af f. Eks. et Legat ikke i videre Omfang, end denne Paragraf tillader, er fastlagt af Testator. Den maa afhænge af en Prøvelse om Omstændigheder, som er uafhængige af Testators Vilje, i Almindelighed de paagældende Personers Trang og Værdighed til at nyde godt af Legatets Midler.«

Disse synspunkter har fortsat gyldighed, og der er ikke fremkommet noget, som kan begrunde en ændret holdning. Tværtimod ville en begrænsning af den gældende frihed til at tilgodese familien kunne have særdeles uheldige konsekvenser, ikke mindst ved de erhvervsdrivende fonde. Oprettelse af en eller flere fonde er ofte den for virksomheden mest hensigtsmæssige fremgangsmåde til løsning af de problemer, som et generationsskifte rejser, idet man herved undgår, at virksomheden splittes. På den anden side må det tages i betragtning, at den eller de personer, som overdrager deres interesser i virksomheden til en fond, gør familien arveløs med hensyn til de formueværdier, der er anbragt i virksomheden. Dette vil for mange fondsstiftere give anledning til forstæelige betæneligheder. Disse betæneligheder kan til dels imødegås ved at give familien fortrinsret til en del af fondens afkast. Afskæres denne mulighed, vil det let kunne medføre, at virksomhedsindehavere til skade for virksomhedens overlevelsesmuligheder afstår fra at lade virksomheden overgå til en fond.

Disse medlemmer peger endvidere på, at en begrænsning i adgangen til at oprette familiefonde rejser særlige problemer i de meget hyppigt forekommende tilfælde, hvor en fond foruden familien skal tilgodese andre, typisk almennyttige formål. En regel, der indebar, at en sådan blandet fond ville være ugyldig, hvis begunstigelsen af familien går videre end tilladt, ville være klart uhensigtsmæssig ud fra samfundsmæssige synspunkter. Hvis en sådan begrænsning gennemføres, må der derfor tages stilling til, hvorledes der skal forholdes i en sådan situation.

Greve og Vistisen finder, at adgangen til at oprette familiefonde helt bør ophæves. Disse medlemmer finder det ikke stemmende med nutidig tankegang, at en i princippet tidsbegrænset selvejende institution som en fond skal kunne oprettes med henblik på helt eller delvis at tilgodese familiemæssige interesser. Selv om adgangen til oprettelse af familiefonde begrænses på linie med fideikommissforbudet, vil meget betydelige formueværdier fortsat i en lang periode kunne forbeholdes familien, uden at dette tjener noget anerkendelsesværdigt samfundsmæssigt formål.

Disse medlemmer henviser tillige til de skatte- og afgiftsmæssige konsekvenser af oprettelsen af familiefonde, der er behandlet i kapitel V.

Greve og Vistisen kan subsidiært/tiltræde, at der gennemføres en begrænsning af adgangen til at oprette familiefonde som foreslået i § 7, stk. 1.

De medlemmer, som går ind for en begrænsning i adgangen til at oprette familiefonde, finder, at tilsvarende synspunkter kan anføres med hensyn til bestemmelser, der tillægger medlemmer af en bestemt familie eller visse familier ret til at indtage en bestemt stilling eller til på anden måde, herunder i form af arbejdsvederlag, at oppebære økonomiske ydelser fra fonden eller fra en virksomhed, hvorover fonden har en bestemmende indflydelse. Disse medlemmer foreslår derfor, at § 7, stk. 1, gøres anvendelig på sådanne bestemmelser, jfr. udkastets § 7, stk. 2. Hvad særlig angår adgangen til at beklæde hvervet som medlem af bestyrelsen finder disse medlemmer dog, at stifteren kan have en rimelig interesse i, at familien også ud over den periode, som er angivet i § 7, stk. 2, jfr. stk. 1, er repræsenteret i bestyrelsen. Det foreslås derfor, at bestemmelsen i stk. 2 ikke skal finde anvendelse på hverv som medlem af bestyrelsen.

Med hensyn til retsvirkningerne af, at oprettelsesdokumentet (eller fundatsen) begunstiger familien i videre omfang end tilladt, bemærker de medlemmer, der går ind for § 7, stk. 1 og 2, at det ikke bør være en konsekvens, at fonden ikke er gyldigt stiftet. Dette er særlig klart i de foran nævnte tilfælde, hvor fonden har et blandet formål. Men også hvor fonden alene har til formål at tilgodese familien, bør konsekvensen ikke være fondsdannelsens ugyldighed. Disse medlemmer